

Ion POPESCU-SIRETEANU

ION MAFTEI (FLAVUS)

NOAPTEA, TÎRZIU

Cartea *Noaptea, tîrziu...* (Iași, Ed. Junimea, 2009, 202 p.) de Ion Maftei (Flavus) se deschide cu o mărturisire:

Am fost cuvîntul spus cu sfială
Către cei de o seamă cu mine,
O rugăciune șoptită în gînd,
Un mugur de pace și de lumină
Menit să vindece și să aline,
Să fie bun pentru tinerețe și boală,
Pentru bucurii și durere...
Am fost cuvîntul rostit cu sfială
Și care s-a făcut,
În cele din urmă tăcere. (*Am fost cuvîntul*)

Poetul are în vedere bogata și mult apreciată lui activitate de la Radio Iași, desfășurată pe parcursul a patru decenii, în emisiuni culturale de mare audiență și dincolo de granițele țării.

Tematica acestei cărți este variată, dominantă fiind o permanentă tristețe generată de trecerea omului spre veșnicie, și singurătatea care mistuie sufletul omenesc. Omul devine *Fîntîna care și-a băut izvorul*, metaforă de mare prosepțime și frumusețe.

O prezență dominantă este natura locurilor natale, cu cireși, arini și mesteceni, cu prunul care moare de dorul copilului plecat în lumea largă (p. 101, 140). Dorul de ai săi, de casa părintească, de sat revine adeseori.

Poetul știe prea bine că sînt „Cuvinte în stare să schimbe/ Totul, din adînci temelii și chiar vrea/ Să ridice noi schele/ Pentru zidiri cum încă n-au fost,/ Să schimbe totul din adînci temelii./ Așa cum am vrut să fac și eu/ Cu vorbele mele” (*Un stol de vorbe*).

Dar totul rămîne la stadiul de intenție nobilă.

Într-o altă ipostază, poetul este un căutător de cuvinte, peste tot și în toate timpurile. E vorba de „...cuvinte uitate/ Înscrie în plăcuțe de lut și toate aceste căutări trebuie să-l ducă/ La cuvîntul acela/ Care-a fost la-nceput...” (*Fără odihnă*).

În tăcere este căutată acea parte a sufletului care s-a ascuns dincolo de vreme: „Aud cum ultimul cîntec/ Se preface-n tăcere/ Și nu știu unde ești” (*Singurătate*, 80) ori: „Toate ne cheamă./ Toate ne-așteaptă/ Să le-adorăm ca-n altă vreme/ Și eu nu știu unde ești” (*Lungi așteptări*).

Pădurea este o prezență care împropătează preajma și „Se-nchină dimineața la soare/ Să poată intra încă o dată/ În propria-i taină/ Adîncă și ocrotitoare” (*Ieșire din somn*). Altădată îi deschide cale să se piardă în marile ei

singurătăți (*Legămînt cu pădurea*) sau vede cum „Vînturi aspre se abat/ Peste pădurea bătrînă” (*Ca semnul de carte*). Alături de pădure, stau munții: „În taine se-mbracă munții/ Se umplu văile de umbre” (*Prima tăcere*).

Prin lumea asta ciudată, în care sufletul nu mai are odihnă și în care cuvîntul căutat nu se ivește, „Trec ambulante sinistre./ Bocetul lor vestește/ Resturi de viață/ Amestecate cu spaimă” (*Durere*).

Fiul risipitor nu se mai întoarce la ai săi; nici dragostea și nici dorul nu-l mai pot înturna *din drumuri tot mai străine* și constată că totul *Nu-i decît deșertăciune/ Și vîinare de vînt* (p. 65).

Elogiul satului este prezent în *Nu-i prea tîrziu*, dar și în alte poeme unde dorul de întoarcere în lumea copilăriei e spus în frumoase cuvinte și unde chipul mamei își veghează fiul. Dar drumul spre *ieri* e închis, deși același cer ne privește uimit.

Prezență este uitarea – atotstăpînă pe viețile noastre.

Sintagma *noaptea, tîrziu*, care dă titlul cărții, apare frecvent și vine să sublinieze starea de taină a topirii cuvîntului în vers.

În nesfîrșitul clocot al gîndurilor, poezia lui Flavus se cristalizează ca o lavă ivită din gura unui vulcan cîndva adormit. Eruptia de astăzi vorbește, însă, despre frămîntarea la care a fost supus îndelungată vreme sufletul poetului.

Toată cartea este o spovedanie, un plîns tăcut, un glas al singurătății care simte acut nevoia de a comunica.